

Desemberblaðið 1934, 20. árgangur

■ ■ ■ Védís Skarphéðinsdóttir

Hér sést kápan á *Læknablaðinu* 1934, vindlauglýsingin úr fyrsta árgangi er horfin en í staðinn er komið efnisyfirlit tölublaðsins. Blaðið kemur 6 sinnum út þetta ár og er það vel af sér vikið í því ölduróti sem gekk yfir Norðurálfuna þá. Nótt hinna löngu knífa skall á í Þýskalandi 30. júní, og í ágústbyrjun tók Hitler öll völd, varð der Führer.

Í langri upphafsgrein er rakin tilurð og saga blaðsins: ... á fundi (Læknafélags Reykjavíkur) 20. janúar 1915 var skýrt frá því, að komið hefði svar frá 25 læknum. Voru þeir allir hlyntir fyrirtækinu og lofuðu að kaupa blaðið. Var þá samþykkt að gefa út blaðið og kosin ritnefnd. Skyldu koma 12 blöð á ári og verðið vera 10 krónur. ... aldrei hefir komið fram nein rödd um leggja blaðið niður, svo að öllum virðist ljós þýðing þess og gagn fyrir ísl. læknastétt og framtíð þess ætti að vera borgið úr þessu.

Með þessari grein er ágrip á ensku og allt blaðið hefur heimsborgaralegan svip. Fjórar stórar greinar eru birtar á þýsku, og ágrip margra greinanna eru á þýsku, og

nokkur á ensku. Þriðja þýska ríkið er búið að fóta sig á mörgum sviðum bæði heima og heiman, og menn reyna að láta rödd sína heyrast þar.

Ljósmyndin hér á síðunni er úr grein Steingríms Matthíassonar: *Rísi*. Þar segir:

Á Akureyrar-sjúkrahúsi hefi eg nú undanfarna mánuði haft til meðferðar risavaxinn mann, sem mér finst trúlegt, að muni vera hæstur og stærstur allra núlifandi Íslendinga. Eg finn því ástæðu til að lýsa honum nokkuð hér í *Læknablaðinu* og sjá svo til, hvort nokkur landa vorra bjóði betur. Jóhann heitir hann, risinn, og er Pétursson, frá Ingvörum í Svarf-adardal, 21 árs, ógiftur sjómaður.

Steingrímur birtir síðan töflu yfir 34 atriði sem mæld hafa verið á þeim báðum (25. maí 1934) til frekari samanburðar: Líkamshæð 218,5 / 171,5 cm, líkamsþyngd 139 / 74 kg, ummál höfuðs 69 / 55 cm, ummál brjóstsins 126 / 91 cm, axlarbreidd 40 / 30 cm, lengd eyrans 7 / 5,5 cm. Og hann fer mörgum orðum um risann

sem bera merki síns tíma og hugsunarháttar:

Um gáfur Jóhanns er það að segja, að hann hefir komið oss svo fyrir í daglegri umgengni og viðtali, sem hann sé vel í meðallagi að greind og gáfna-fari. Við fermingu reyndist hann framar jafnöldrum sínum öllum í kristnum fræðum og skólafögum.

Honum hefir farið vel úr hendi venjuleg störf, verið gæfur í hund, glaður í sínum hóp, vinsæll af félögum, og verið engu síðri en hver annar í því, að lítast vel á laglegar stúlkur. Þó halda mætti, að svo stór skrokkur sem Jóhanns, þyrfti meiri næringu en venja er til, ber aldrei á því, að Jóhann [sér] verulega neyzlufrekari en fólk flest. Hans

„Ég lét taka mynd af okkur báðum saman, og sýnir myndin myndin glögt, hve Jóhann er mikill að vallarsýn, í samanburði við meðalman einn og mig.“ Segir Steingrímur Matthíasson Jochumssonar um sjúkling sinn 1934.

diuresis og excreta aloi eru heldur ekki meiri en annara menskra manna.

Útvarp Reykjavík var byrjað að senda út dagskrá þegar þarna er komið sögu og laugardaginn 1. desember var Útvarps-tríóið með tónleika frá kl 21.50-24.00, og lék þá *Danzlög*. Þetta var í fyrsta sinn sem lesnar voru jólakveðjur í útvarpinu..

Á baksíðu *Alþýðublaðsins* segir 1. des. 1934: *Halldór Kiljan Laxness* dvelur nú í Rómaborg. Samkvæmt bréfi sem hann skrifaði Eggert Briem frá Tyrol, hefir hann í hyggju að fara frá Róm um Konstantínopel til Rússlands. *Halldór Kiljan* hefir nýlega selt *Bonnier* í Stokkhólmu útgáfurétt á bók sinni „*Salka Valka*“ í Svíþjóð og verður hún þýdd úr dönsku og kemur út innan skamms.

LÆKNABLAÐIÐ

GEFID OT AF
LÆKNAFJELAGI REYKJAVIKUR.
RITSTJÖRN:
HELGI TÓMASSON, NIELS P. DUNGAL,
LÁRUS EINARSON. 1934.

Desember-blaðið. 20. árg.

EFNI:

	Síða
Læknablaðið 20 ára. M. Júl. Magnú.	105
Neuropathologische Untersuchungen von Zoster haemorrhagicus an einem Patienten mit Myelopathie bei perniziöser Anämie und Magenkrebs. Lárus Einarson.	113
Exanthema subitum. Jón Steffensen.	131
Carcinoma ventriculi & pulmon. utriusque. Jón Hj. Sigurðsson.	133
Endometriosis. Guttmundur Thoróddsen.	142
Die Gallocytin-Chromlack-reaktion als Grundlage eines Nerven-zelläquivalentbildes. Lárus Einarson.	161
Agranulocytosis. Jón Steffensen.	165
Othreitisabáttur berkla. Ólafur Þorsteinsson.	172
Corpus alienum tracheae. Ingólfur Gíslason.	173
Læknisferð á stríðsárum. Ingólfur Gíslason.	176
Diagnose der Sinusitis maxillaris non purulenta mit Hilfe eines Kontrastfarbstoffes. Gunnlaugur Einarson.	176
Ný sársmæðing. Þorvaldur Blöndal.	180
Rísi. Steingrímur Matthíasson.	184
Ein Fall von schwerer doppelseitiger Hüftgelenkankylose. Matthias Einarson.	188
Röntgenkobus á fóttri í möturli. Gunnlaugur Claessen.	193
Krabbamein í meltingartræum. Halldór Hansen.	201
Handlæknaþing í Kaíro. Steingrímur Matthíasson.	202
Þorvaldur Blöndal læknir. Jóhann Samundsson.	203
— Fjeldborg, Svartsen og Bechshaf.	204
— Fjeldborg, Svartsen og Bechshaf.	204
— Fjeldborg, Svartsen og Bechshaf.	204
Æði hjá sjúklingum með Schizophreni. Ríttjórnin.	210